

عنوان مقاله:

علم تحول انسان از منظر فرانظریه

محل انتشار:

فصلنامه اندیشه های نوین تربیتی، دوره 19، شماره 1 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسندگان:

راضیه شیخ الاسلامی - دانشیار، گروه روانشناسی تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه شیراز، شیراز، ایران

سید عابد علوی - دانشجوی دکتری گروه روانشناسی تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روان شناسی، دانشگاه شیراز، شیراز، ایران

خلاصه مقاله:

علم تحول انسان محدود به بیان فرضیه، نظریه پردازی و بررسی تجربی نیست، بلکه فرانظریه های این علم تفسیر نتایج و کاربردهای تربیتی را نیز تحت تاثیر قرار می دهند. هدف این مقاله بررسی علم تحول انسان در پرتو فرانظریه های این علم بود. تناسب بین فرانظریه ها و نظریه ها (که مبنای سیاست گذاری های تعلیم و تربیت و کاربردهای آموزشی هستند)، از ضروریات تحول بهینه انسان است. از این رو در این مقاله با استفاده از روش توصیفی تحلیلی، انواع فرانظریه های علم تحول انسان شامل فرانظریه دو نیمه سازی دکارتی و فرانظریه فرایندی رابطه ای مورد واکاوی قرار گرفته است. فرانظریه دونیمه سازی دکارتی، جهان هستی را در قالب قطب های دوگانه جمع پذیر ترسیم می کند، در حالی که فرانظریه فرایندی_ رابطه ای، جهان هستی را به عنوان سیستمی از روابط متقابل کل و جزء، پویا و در حال تغییر ترسیم می کند. در این فرانظریه قطب ها در یکدیگر رسوخ کرده و هر قطب در عین حال که دیگری را تعریف می کند، خود نیز به وسیله دیگری تعریف می شود. همچنین، کل یک سیستم سازمان یافته از بخش هاست، به نحوی که هریکس به وسیله ارتباطش با دیگر بخش ها و با کل تعریف می شود. بنابراین، کل بزرگتر از جمع بخش هایش نیست، بلکه از آن متفاوت است. ناکامی فرانظریه دونیمه سازی دکارتی در تشریح پیشرفت های جدید در علم تحول انسان، نفوذ ۳۰۰ ساله این فرانظریه را کاهش داده و فرانظریه فرایندی رابطه ای در حال جایگزینی با آن است.

کلمات کلیدی:

جهان بینی، فرانظریه های تحول انسان، فرانظریه دو نیمه سازی دکارتی، فرانظریه فرایندی رابطه ای، علم تحول انسان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1750890>

